

Aristotelis P. Kurtidis (1858-1928)

La copa de les llàgrimes

Traducció: Jaume Almirall

Timoleont estava malalt, molt malalt; se li havia marcit el cosset, era només pell i os; la cara se li havia tornat blanca com la cera; oh, feia llàstima de veure!

Va ser una nit molt dura; ja ho havia dit el metge; a l'espona del llit seia la mare i li agafava la mà roent; era passada mitjanit però la desventurada mare encara seguia acotada sobre el seu infant. A punta d'alba Timoleont, dins el seu son feixuc, es va sobresaltar, després es va girar cap on era la mare i, com si tingués por d'algú, va abraçar-la estretament, va recolzar el cap sobre els seus genolls i es va adormir.

I va tenir un somni.

*

* *

Li va semblar que pujava al cel; un àngel de rostre bell i amb dues amples ales blanques va obrir-li una gran porta i li va fer senyal que hi entrés. Timoleont va entrar i es va trobar dins una sala magnífica: el terra estava recobert de catifes brodades amb flors de debò; a les parets hi havia pintats ocells, però eren de debò i refilaven des dels seus llocs; davant per davant de la porta es veia un tron tot d'or decorat amb milers d'angelets de diamants, maragdes, robins: quina cosa extraordinària! i aquests àngels movien les ales i omplien la sala d'una resplendor dolça que onejava. ¿I en el tron? Oh! en el tron hi seia Déu: Déu en persona; el seu rostre emetia tanta llum com mil sols plegats, i per això Timoleont no podia veure'l; de lluny estant només se sentia la veu dels àngels, que cantaven la seva glòria. Era tan dolça aquella veu, tan emotiu l'himne que entonaven, que Timoleont, com fetillat d'estupor, estava parat en el lloc on es trobava. Mai no s'havia imaginat coses semblants!

De sobte, els àngels van callar i una veu des del tron va dir:

—Timoleont, acosta't a mi, sóc el teu pare, Déu.

I Timoleont s'hi va apropar, el cor bategant-li fort.

La resplendor que desprenia el rostre de Déu no era com la del sol, de manera que no la pogués mirar; precisament com més mirava aquella resplendor, major era la satisfacció que sentia: li semblava que l'il·luminava fins a dins de l'ànima.

Timoleont s'havia apropiat al tron de Déu.

—Timoleont, fill meu, li torna a dir la veu, estàs malalt, molt malalt, i estàs per morir-te; però mira, ¿veus aquesta copa? (i li va ensenyar una copa tota d'or). Si es troba algú que l'ompli de llàgrimes, llavors no moriràs.

Timoleont es va posar a tremolar: ¿qui arribaria a plorar per ell tant com per omplir aquella copa i així salvar-lo?

Morir! Oh, no volia pas morir! No volia que el tanquessin dins un taüt i que després, entre càntics, anessin a ficar-lo dins una tomba, i se n'anessin tots i el deixessin sol amb els morts dins el cementiri. Tenia por, tenir por!

I la desesperació es va apoderar d'ell, i deia en els seus dintres:

—Ai! No hi ha ningú en el món sencer que m'estimi tant com per salvar-me!

—La copa! ¿On és la copa?— es va sentir de sobte des de la porta una veu desesperada, i a l'instant es va precipitar com boja dins la sala, els cabells deixats anar i els braços oberts, una dona, que va avançar apressadament fins al tron de Déu.

Timoleont es va esgarriar en sentir aquella veu: li era molt coneguda; va alçar el cap i, entre les llàgrimes, va mirar aquella dona.

Era la seva mare; sostenia entre les mans la copa d'or i plorava, plorava! Les llàgrimes li corrien com gotes de pluja: corrien, corrien, i què havien d'acabar-se! ¿De quina font inesgotable devien brollar? Del seu cor, que estava ple d'amor i de llàgrimes. La copa es va omplir, va sobreeixir i les llàgrimes encara no se li acabaven: vessaven fora, mullaven la catifa, però eren tan càlides que marcien les flors tendres amb què estava brodada. Oh, si en tenia de llàgrimes la seva mare per a Timoleont!

Els ocells vius que hi havia a les parets de la sala de Déu van interrompre els seus refilets encisadors; els àngels de diamants, de maragdes i de robins del tron ja no movien les ales: tots van quedar immòbils, com estupefactes per l'amor d'aquella mare.

Però la mare, com si el cor li tremolés de pensar que el que feia no era prou per salvar el seu fill, després de donar la copa a Déu, s'agenollà davant del tron i, amb la veu més punyent que una mare podia treure's de les entranyes, va cridar:

—El meu fillet, ai, Déu meu, el meu fill!

Salva-me'l i lleva'm la vida a mi!

—El teu fill està salvat, va dir Déu, i tu viuràs per veure'l fer-se gran i bell; les teves llàgrimes l'han salvat; si no l'estimessis tant, s'hauria mort.

Aleshores la seva mare, d'una revolada, va prendre entre els braços Timolent i va sortir de la sala, mentre els àngels s'anaven apartant amb respecte perquè passés, i ella el premia

contra el pit, i les llàgrimes li degotaven sobre el rostre i, mentre el besava xiuxiuejava a poc a poc: «Fill meu, fill meu!»

Timoleont també abraçava la bona, estimada mare, que no deixava que morís, i la besava amb llàgrimes d'alegria i d'agraïment, i xiuxiuejava: «Mare, mare!», quan...

Es va despertar...

*

* *

Havia sortit el sol; els ocells refilaven dolçament dalt dels arbres del seu jardí i les flors escampaven el seu perfum matinal. Un raig de sol havia arribat fins al llit de l'infant i l'havia despertat. Timoleont encara seguia abraçat a la seva mare.

Oh! ¿Què era aquell estrany somni que havia tingut? ¿Un somni? ¿Era un somni?

Si era un somni, ¿per què, quan s'havia despertat, va veure que la mare també el tenia abraçat i estava inclinada sobre seu i se'l mirava amb una mirada plena d'un amor indescriptible, i plorava, plorava exactament igual com ho feia allà a la sala de Déu?

¿Era un somni? ¿Aleshores no l'havien salvat les llàgrimes de la mare? ¿Aleshores encara estava per morir?

I tanmateix, quina alegria! Va notar dins el seu cosset una frescor inusitada, sentia el seu petit cos més lleuger, com si li hagués marxat del damunt aquella odiosa malaltia que l'afeixugava. I li va semblar que del cor li pujava una veu dolça que li xiuxiuejava: «T'has posat bo, Timoleont, no et morirà».

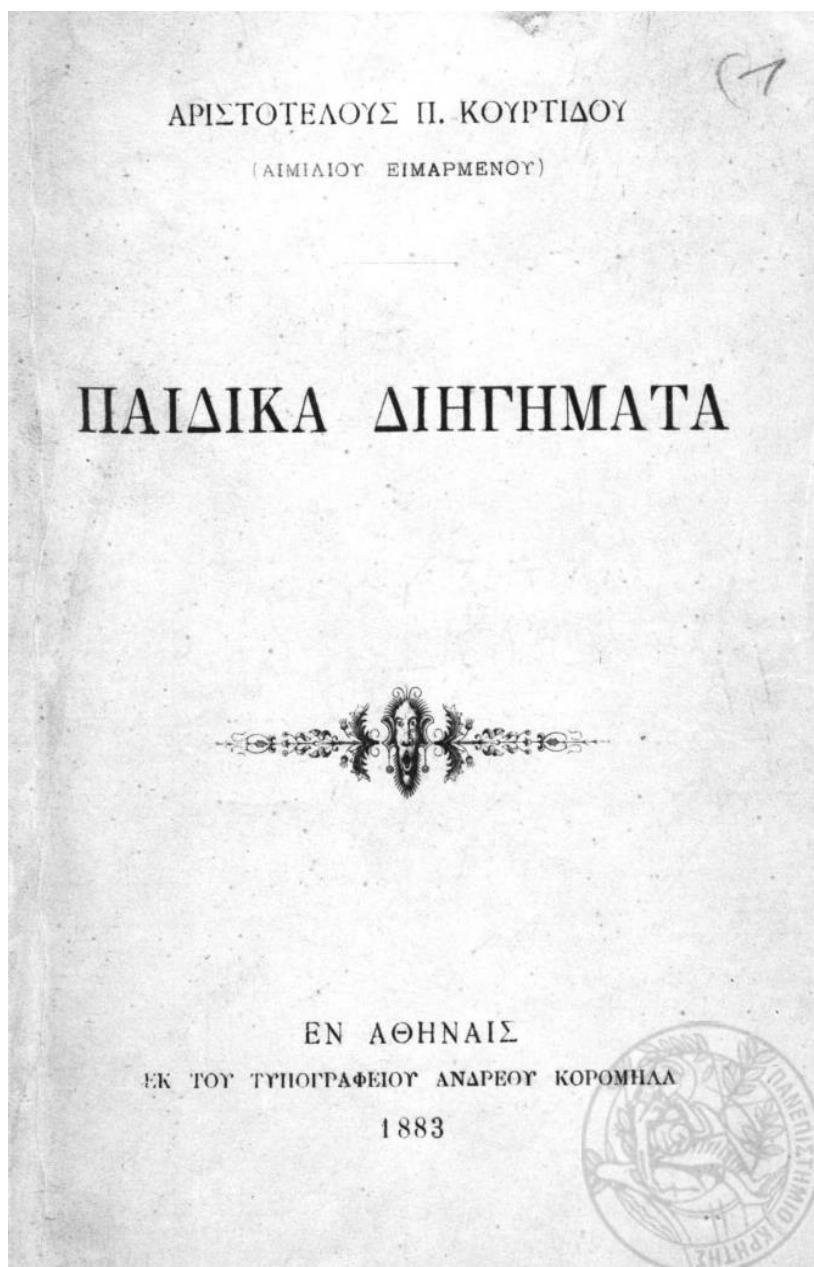
Quan, al cap de poca estona, va arribar el metge i li va prendre el pols, i el va examinar i el va tornar a examinar, i es va alçar tot alegre i va dir a la mare «El fill se t'ha salvat!», la mare va tornar a abraçar Timoleont i de l'alegria les llàgrimes li degotaven sobre el seu rostre, i xiuxiuejava a poc a poc, mentre el besava: «Fill meu, fill meu!». Aleshores Timoleont va recordar el seu somni i aquelles paraules que havia dit Déu a la seva mare:

—El teu fill està salvat; les teves llàgrimes l'han salvat; si no l'estimessis tant, s'hauria mort.

I va abraçar ben estretament la mare, i va unir els seus petits llavis amb els llavis de la mare, i del fons del cor, amb la veu més apassionada, va dir a la que li havia donat la vida dues vegades:

—Mare, gràcies!

Aristotelis P. Kurtidis. 1883. «Το ποτήρι των δακρύων», *Παιδικά διηγήματα* [«La copa de les llàgrimes», *Narracions infantils*]. Atenes: Tipografia d'Andreas Koromilàs, pàgs. 37-42.

Portada de l'edició original de 1883